

024 GENER

Aquestany el principi de Gener no vaser com els altres; les gripes van ser més fluixes, a les rebaixes es van vendre més botes que mai, els estudiants volíem tornar a escola i el sol acarona la pell com els primers dies de maig. També estaven passant moltes coses....

Vaig sortir de casa, cap a la biblioteca, pensant en tot el que tenia que fer. Tenia que estudiar pels exàmens però també tenia ballant pel cap una idea per acabar aquella peça de fusta, que tallava al taller del meu veí Marcel. Per fer això m'hauria d'esperar fins al migdia, em menjaria l'entrepà i aprofitaria la bona claror per avançar en la escultura. En Marcel tanca cada dia el taller una estona per anar a dinar quan arribo jo; d'aquesta manera em deixa tot l'espai per treballar lliure i concentrada.

A l'escola ja fa un parell de cursos que m'he apuntat al taller de fusteria. Les hores em passen entre olor de fusta i olor de cola. Encara soc aprenent però la meva estimació per la fusta és màxima. Conec prou bé les fustes que son més toves, les que tenen nusos, les dures, així que em vaig decidir aquest estiu passat a provar de tallar una escultura en fusta. En Marcel té el seu taller de fusteria als baixos de la casa on visc i ens coneixem de tota la vida. Un dia vaig explicar-li el que volia fer i vam arribar a aquest acord: el taller era tot per a mi el temps que ell tancava per anar a dinar. El millor de tot és un petit pati que hi ha a la part de darrera, obert al sol, on jo acostumo a treballar. La meva germana Marina està pendent que li confirmin una beca i marxarà a estudiar fora. Li vull regalar la peça de fusta treballada per mi. Ella està buscant un pis on instal·lar-se i el meu regal se'l podrà endur.

El pare també està pendent de començar un treball nou, que l'il·lusiona des de fatemps. Les dones de la casa estem esperant que aquest mes li donin la bona notícia. Tota la vida ha somniat amb aquesta feina i sabem que fa per ell. Ja tenim pensada una sorpresa i tot, per aquest dia. La mare trampeja, com si res, entre diferents feines i ens anem veient tots de forma intermitent, coincidint per sopar o abans d'anar a dormir.

Tots seguint els propis somnis, com diu ella.

Aquesta setmana arriben els estudiants d'intercanvi amb la escola, venen de Equador. La nostra família està apuntada a aquest Programa i estem esperant amb candeletes al·l'estudiant. D'aquí uns dies aniré a l'escola amb un nou amic amb qui compartiré tres setmanes. El meu cap va donant tómb a tot el que vull fer amb ell. El noi assignat a la nostra família es diu Luis i viu a Quito, té un any més que jo i ja ens hem vist una vegada, al fer una vídeo conferència per Skype. De cara, sembla més jove que quan l'escoltes parlar. M'ha semblat molt reposat i madur, no com els meus amics eixelebrats de l'escola. Faré tot el possible per que tingui una bona experiència amb nosaltres. Coincidirà amb la calçotada que organitzem cada any i podrà conèixer millor a tota la penya, de cop. Altres nois i noies de l'intercanvi estaran a casa d'amics meus, així que aquest any ho hem de preparar bé. La Laura i la Marta no participen del Programa però amb elles ja hem decidit que anirem plegades amb Luis a tot arreu. Les tres anirem en tren a rebre'l a l'aeroport; l'atabalarem des del primer moment perquè no parem mai de parlar.

Avuiel nostre poble ha despertat tot enfarinat amb una fina capa de neu a les teulades i al carrer. Ha canviat el temps radicalment, fa fred i seguirà així. No em dona temps d'avisar a Luis perque porti més roba d'abric.

No sé perquè ens agrada tant la neu. A mi em fascina; m'agrada quan cau, perquè és silenciosa i sembla que casi podria dir que m'agrada la seva olor.

D'aquí mitja hora m'he de trobar amb la Laura i la Marta a l'estació. Em dutxo més ràpid que mai i enun no res ja tinc el peu a la escala. Adéu! Fins Després! –crido. Quan tornem de l'aeroport amb Luis ja serà la hora de dinar. Els diumenges sempre fem arròs. Als meus pares els agrada cuinar, això si, ara un, ara l'altra, no junts. Cada u té el seu sistema. Un es torna boig amb plats de *xup-xup* i l'altra pot produir quatre coses diferents al mateix temps.

Estem a l'aeroport, a la espera, amb un cartellet on posa LUIS. Les tres el veiem al mateix moment, surt amb una motxilla i una petita maleta amb rodetes. Fa cara de no haver dormit durant el viatge. El crido i s'acosta a nosaltres. I ja no parem de parlar fins arribar al tren que ens tornarà a casa. La Marta i la Laura estan contentes de quedar-se a dinar amb nosaltres. La Marina avui també hi és. Luis és bon conversador, ens explica de la seva família i del que està fent a la seva escola. Es va apuntar al Programa d'intercanvi per conèixer món i altres cultures.

L'intercanvi amb els estudiants comporta anar a classe junts. Al migdia jo vull seguir fent el que m'agrada i demano a Luis que passi l'estona amb mi al taller del Marcel. Parlem de la fusta de la meva talla, que a ell li recorda una fusta tropical. Es vermellosa i fa unes aigües semblants a la *Sucupira* diu, o potser la *Samanguila*. A Equador pots trobarla *caoba* i el *cedre* i els artistes locals fan talles d'objectes amb aquestes fustes. Ell es considera bon dibuixant, però mai s'hi ha dedicat més que en l'assignatura de l'escola. L'he fet pensar que sovint només anem fent el que es demana de nosaltres, sense fer-ne un pas més. Tenir una afició ens fa ser més feliços—dic jo.

La calçotada la farem dissabte al mas del Quim, com sempre. Hem d'acabar de fer el recompte dels que serem i anar organitzant i repartint tasques. Els calçots ja apunten al mas, esperant a que els anem a collir. Les redoltes de la vinya les hem anat guardant a aixopluc; és el que crema bé i fa la millor flama per coure els calçots. El Quim és el meu cosí. Quan no està estudiant, segur que el trobes feinejant al mas. Es el que l'agrada més. Cada any en planta més de calçots, no cal patir de fer curt. La salsa també segueix una tradició. Fem un petit *conkurs* entre uns quants i cada any s'hi apunta qui vol. Jo m'hi apuntaré amb la recepta de la mare i així Luis també aprendrà a fer-la.

Ens aixequem amb un dia claríssim, amb cel blau i ple de llum tan característic de Gener. Aquesta tarda no tinc classe. Avui no prepararé ni carmanyola ni entrepà. Al migdia anem amb Luis al bar del Julio; els millors entrepans del poble surten d'allí. El Julio està a punt de jubilar-se, però jo crec que no es jubilarà mai, la conversa de cada dia amb els seus clients ho val tot. Escoltar aquestes converses, mentre menges l'entrepà a la barra ó en una de les tres taules que té, també m'agrada. El Julio no té pressa, ell va fent un entrepà darrera l'altre sense amoïnar-se. Té una llista d'entrepans amb noms i combinacions d'ingredients d'allò més divertit.

Avui no ens quedarem al bar, aprofitarem el bon dia que fa per pujar al turonet més proper al poble. El *flam* —n'hi diem nosaltres—, per la forma que té, no és

massa elevat i la part superior és plana, com un flam. Dalt del turó hi ha una senyera, –li explico a Luis. La Marta i la Laura avui no ens acompanyen, tenen assaig de *castells* i no s'ho poden saltar. Quan baixem, passarem una estona pel locala veure-les que encara hi seran. Luis ha vist un reportatge sobre els castells, però quan ho vegi de tant a prop, s'emocionerà.

Enfilem amb pas decidit cap el turó, des de dalt veurem el mar i tota la contrada. Un cop dalt, estem una estona en silenci, tractant de copsar tot en un instant. Després parlem d'identitat nacional mentre mengem l'entrepà amb delit. Quan acabem, Luis em parla del pic més alt del seu país, el Chimborazo, de la exuberant selva tropical que ocupa gran part del territori, dels manglars i de la gran varietat d'espècies d'animals i plantes que hi conviuen. També m'explica sobre l'arxipèlag Galápagos amb quinze illes i illots. Al juliol, quan hi vagi, espero poder observar tanta natura de prop. Ho imagino com estar en espais naturals encara no descoberts per la Humanitat. Hauré de trobar una tallade tortuga, en fusta vermellova, com a record.

Demà ens espera la meva avia a dinar, tinc ganes de veure-la. Amb aquest fred no surt de casa durant tota la setmana. El diumenge sempre va a casa d'algun fill i així escampa la boira. Ella és la *roca*, el fonament on tota la família es recolza i creix. Com no podia ser d'una altra manera, la mare és igual que ella. A l'avía poques vegades la hem vist malhumorada, ha de trobar-se molt malament per perdre l'humor. Intento passar a veure què fa, cada setmana, i demà hi aniré amb Luis. Estic deixant la meva escultura una mica de banda, però no oblidada. Els experts diuen que en un procés creador va bé combinar la obsessió i la meditació, i això és exactament el que estic fent, sense proposar-m'ho. He de recordar de tallar una mica de mimosa del jardinet del Marcel, ara és quan està d'un groc intens i és la favorita de l'avía.

Últimament estic vivint sense planejar massa, anant fent el que es presenta. L'avía ens demanarà de fer una partideta de cartes abans de marxar, ja hi compto, així que demà tampoc passaré pel taller del Marcel. També aprofitaré per ensenyar-li a Luis el *taller* que ha arreglat la mare en una habitació buida que hi ha al costat de la cuina de l'avía. Va ser una bona pensada. Allí, la mare, pot guardar els seus estris de pintar i tota mena d'andròmines que li agraden i que a casa ja no hi caben. La veritat és que amb la excusa de *que no cal que reculli la parada contínuament*, la mare fa que l'avía es senti més acompanyada.

El pare està escrivint el seu primer relat curt. Es va aficionar fa un temps i veig que ara es tanca a escriure totes les nits. S'abstrau totalment de nosaltres. La Marta i la Laura es pot dir que casi viuen a casa meva des de l'arribada de Luis, volen aprofitar al màxim d'estar amb ell. Elles no es van apuntar a l'intercanvi perquè al juliol tenen jornades castelleres cada cap de setmana.

Avui fa el sopar Luis; després Pau ens ha convidat a l'assaig del seu grup de música on ell toca la gralla. Són set músics, un munt! i la seva música et mou. Ara estan treballant en un vídeo promocional, l'estiu passat van fer el seu primer disc i ja preparen el segon. Luis porta la música a la sang i veus que es vol posar a ballar. Pau també és del grup de grallers de la escola. Aquest any, la professora de música ha aconseguit patrocini per poder participar a la desfilada de St. Patrick a Nova York, el proper mes de març. Podrem seguir-los *online* en aquest multitudinari espectacle, durant sis hores, si volem. Ells

aprofitaran per conèixer una mica la ciutat, immersos en l'ambient de la celebració.

Ja ho tenim tot més o menys preparat, hem acabat de donar els últims retocs a la salsa pels calçots: sal, una mica més d'all cru i una mica més de vinagre perquè no es noti l'oli, –diu la mare. Veig que Luis està atent i pren nota mental de tot el que hem anat fent. També li hem explicat com es planta el calçot i la tècnica de calçar-lo per tal d'aconseguir una ceba tendra i dolça.

Sort que avui ja no fa vent, ha parat just a temps. Marxem cap el mas, que és a prop del riu. Passem pel costat dels horts veïns, es veuen una mica despallats encara, no llueixen tant com a l'estiu amb aquella alegria de colors... Poc a poc van arribant tots i hi ha un bon ambient de festa. Els veïns del mas del costat també fan avui la calçotada. Aviat envaiem l'aire amb el fum dolç dels calçots. El sol calenta aquest dia d'hivern i podrem parar la taula a l'aire lliure. Es senten rialles barrejades amb música, hi ha qui feineja i hi ha qui s'ho mira assaborint el moment; immortalitzem la trobada amb infinites captures fotogràfiques. El sol ens acompanya fins ben entrada la tarda i es fa la hora de marxar per alguns, i

d'entrar dintre el mas i allargar una estona més per els altres. Quin bon record per Luis!, estic contenta.

Ens quedaven pendents moltes coses per fer vam triar fer una altra caminada per la muntanya. Vam pujar a *La Mola* per mig d'un bosc ple de senderons obacs. Des de dalt de tot es veu, a les dues bandes, l'ordenada composició del camp. Luis està feliç del que ha viscut amb nosaltres aquestes setmanes, s'ha fet curt però al mateix temps ha pogut emmagatzemar molts records. Ha conegut tot el que és més proper, no hem anat massa lluny, i ha captat la essència de com és la nostra vida. D'aquesta manera, te excusa per tornar i veure altres llocs més enllà del nostre territori. Reconec que he fet el que més m'agrada i m'imagino que quan viatgi a l'Equador aniré amb Luis als llocs que son més especials per ell.

El sopar d'acomiadament de Luis va ser molt divertit; aquesta vegada es va fer a casa la Laura. Entre tots van preparar una mica del nostre menjar típic perquè no se li oblidés i li vam regalar un recull de poesia de la Anna M^a, una autora del poble, que descriu llocs del nostre territori amb molta sensibilitat.

L'endemà, un dia abans de la marxa de Luis, anem al pis que la Marina compartirà properament amb dos amigues; està ben comunicat i des d'allí podrem anar cap a l'aeroport el dia següent, sense necessitat de matinar tant. Ella ens fa de guia ensenyant-li a Luis llocs especials de la gran ciutat. Tot el dia caminant, vam anar descobrint racons, places i carrers, perdent-nos dins la gran urb.

Per l'altaveu recorden als passatgers que ja poden anar passant cap a la porta d'embarcament. He vingut sola a acomiadar a Luis; la Marta i la Laura tenen jornada castellera al poble del costat, que estan de Festa Major d'Hivern.

Es final de Gener, les tres setmanes han passat volant!. Luis ja es dintre del túnel, es gira per últim cop i aixeca el braç, somrient i puc sentir que diu –adéu Lia!. Sona el meu mòbil, és una trucada perduda del pare. Dic adéu també per última vegada i marxo a veure si encara agafo el proper tren. Ja sóc a l'andana, veig que la Marina ha escrit un whatsapp...